

Gemeente Haarlem

Actieprogramma's ~~Veilige Binnenstad~~ en Jeugd & Veiligheid 2008-2009

6 Maart 2008

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. de Veilige binnenstad.....	5
2.1. Afbakening van het domein ‘veilige binnenstad’	5
2.2. Hoofddoelen actieprogramma veilige binnenstad.....	5
2.3. Uitwerking ‘veiliger uitgaan in Haarlem’.....	6
2.4. Uitwerking ‘minder overlast en vernielingen in de binnenstad’	9
2.5. Uitwerking ‘Bevorderen integriteit ondernemingen in de binnenstad’	15
2.7 Financiën actieprogramma veilige binnenstad	18
3. Jeugd & Veiligheid.....	19
3.1. Afbakening van het domein Jeugd & veiligheid	20
3.2. Hoofddoelen actieprogramma jeugd & veiligheid	20
3.3. Uitwerking minder ‘huiselijk geweld/alcohol- en drugsgebruik’	21
3.4. Uitwerking ‘minder overlast door jongeren/ jeugdcriminaliteit’	23
3.5. Uitwerking ‘meer inzicht in de problematiek rondom jeugd & identiteit’	31
3.6. Monitoring: dashboard actieprogramma Jeugd & veiligheid	33
3.7 Financiën actieprogramma Jeugd & veiligheid	34
4. Communicatie over het actieprogramma's	35
Bijlage 1: definities	37

Portofolio-project	€ 2500,--	€ 2500,--	Afdeling VHR (BDU)
Aanpak onveilige plekken	€ 112.300	€ 112.300	Afdeling VHR (BDU)
Inzet veelpleger	€ 43.640,--	€ 43.640,--	Afdeling VHR (BDU)
Coördinatie (na) zorg veelplegers	€ 53.270,--	€ 53.270,--	Afdeling VHR (BDU)
Project 64	Inzet personele capaciteit	Inzet personele capaciteit	Afdeling VHR
Coördinatie nazorg ex-gedefinieerden	€ 10.000,--	€ 10.000,--	Onderdeel Schakelstation
Bevorderen alertheid vergunningverleners	€ 40.000	€ 40.000	Afdeling VHR (BDU)
BIBOB screening bestaande en nieuwe prostitutiebedrijven	€ 40.000	€ 40.000	Afdeling VHR (BDU)
BIBOB screening nieuwe horecabedrijven/coffeeshops	€ 50.000	Inzet personele capaciteit	Afdeling VHR
Gebruikersruimte	€ 250.000,--	€ 250.000,-	Afdeling WWGZ
Instandhouden voorzieningen aanbod opvang			Afdeling WWGZ
Inzet Sociale Teams en veldwerkers	€ 40.550,--	€ 40.550,--	Afdeling WWGZ (BDU)
Gebruik aanbod commerciële voorzieningen			SoZaWe (BDU)
Schakelstation/Coördinatiepunt extreme overlast	€ 59.170,--	€ 59.170,--	Afdeling WWGZ (BDU)
Intensiveren toezicht/handhaving horeca en coffeeshops			Politie
Preventie vanuit horecabranche			Horecaondernemers
Justitiële aanpak veelplegers			OM
Fenomeenonderzoek mensenhandel			Politie
Intensivering toezicht en handhaving prostitutie			Politie

3. Jeugd & Veiligheid

Dit hoofdstuk gaat in op de inhoud van het actieprogramma jeugd & veiligheid. Alvorens de doelen en inspanningen te beschrijven, wordt aandacht besteed aan de afbakening van het domein.

3.1. Afbakening van het domein Jeugd & veiligheid

Het domein jeugd & veiligheid bevindt zich op het snijvlak van het integraal jeugd- en integraal veiligheidsbeleid. In 2005 heeft de gemeenteraad de nota '*Kiezen voor jeugd*' vastgesteld. In deze nota is het integraal jeugdbeleid van de gemeente Haarlem uiteengezet en verdeeld in verschillende domeinen. **Eén van deze domeinen is jeugd & veiligheid.** Aan dit domein wordt primair door de afdeling VHR invulling gegeven. Het bestrijden van het 'negatieve' staat hierbij centraal: de aandacht gaat sterk uit naar de risicojeugd en jeugdige meer- en veelplegers en in mindere mate naar interventies die op zeer jonge leeftijd plaatsvinden (vroegsignalering). De reden hiervoor is dat vroegsignalering plaatsvindt binnen de reguliere onderdelen van het jeugdbeleid. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de ontwikkeling van het elektronisch kinddossier. Het gevolg hiervan is dat het meer voor de hand ligt de aandacht voor vroegsignalering primair binnen de sector maatschappelijke ontwikkeling (afdeling JOS) vorm te geven. In het actieprogramma wordt voorgesteld een project op te richten om de aanpak rondom vroegsignalering nader te ontwikkelen, zodat duidelijk is hoe vroegsignalering kan worden ingebed in de bestaande manier van werken.

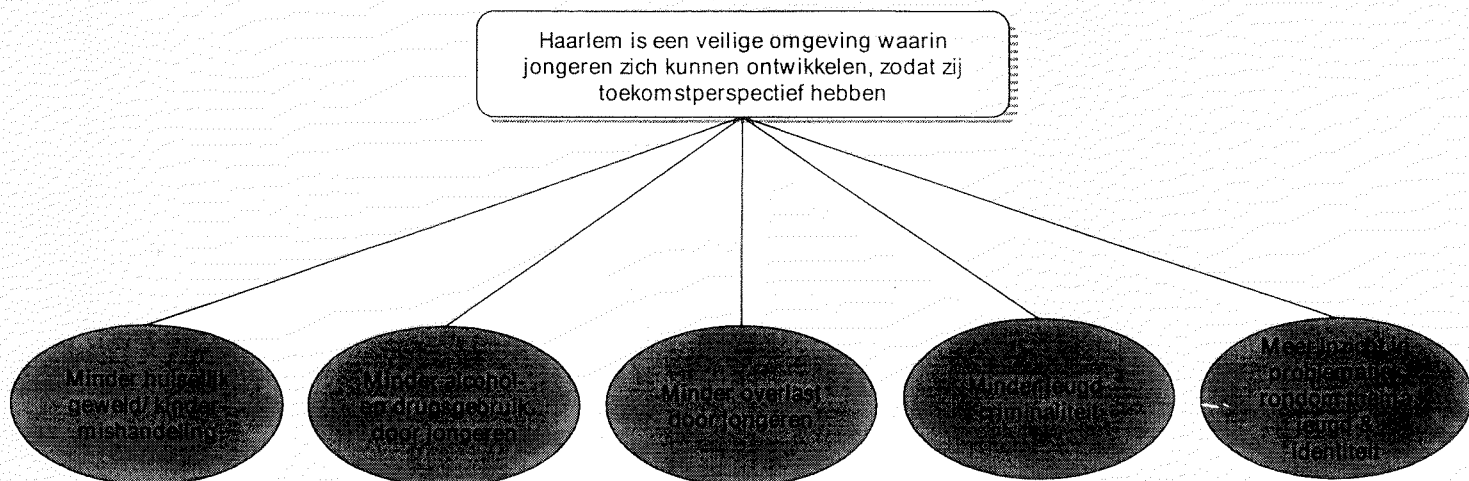
Het bovenstaande maakt duidelijk dat voor het uitvoeren van dit actieprogramma intensieve samenwerking tussen de afdelingen VHR en JOS nodig is. De effectiviteit van het jeugdbeleid is mede bepalend voor de aanwas van jeugdcriminaliteit. Daarnaast moet voor het uitvoeren van veel van de inspanningen van dit actieprogramma gebruik worden gemaakt van de structuren en netwerken (scholen, zorg, e.a.) die binnen het jeugdbeleid beschikbaar zijn. Interne regie is daarom een succesfactor. Op beleidsmatig niveau is invulling gegeven aan regie door gezamenlijk doelstellingen te formuleren voor dit actieprogramma. Op het niveau van instrumenten (voorlichting, leer-werktrajecten, et cetera) is gedurende de periode van het actieprogramma geregeld afstemming noodzakelijk. De werkstructuur van het actieprogramma voorziet hierin (zie hoofdstuk 3).

3.2. Hoofddoelen actieprogramma jeugd & veiligheid

In de kern gaat het in dit actieprogramma om het creëren van een veilige omgeving waarin jongeren zich goed kunnen ontwikkelen, zodat zij toekomstperspectief hebben. De aandacht binnen het actieprogramma richt zich op drie sporen:

- *vroegsignalering*: in een zeer vroeg stadium signaleren van afwijkend gedrag van kinderen en jongeren (zorgsignalen), zodat het mogelijk wordt om tijdig te interveniëren. Dit spoor is nauw gerelateerd aan het jeugdbeleid, omdat vooral gaat om zorg
- *preventie*: tegenhouden van crimineel en overlastgevend gedrag, zowel individueel als in groepen, door middel van het beïnvloeden van omstandigheden en gedrag (toezicht, hangplekken, e.a.)
- *repressie en nazorg/curatie*: toepassen van strafrecht en alternatieve sancties in combinatie met het bieden van perspectief op een andere levensstijl.

Figuur 6. Hoofddoelstellingen actieprogramma Jeugd & veiligheid

Hieronder worden de hoofddoelstellingen. De doelstellingen die sterk met elkaar samenhangen worden gezamenlijk in een paragraaf behandeld.

3.3. Uitwerking minder 'huiselijk geweld/alcohol- en drugsgebruik'

Het tegengaan van huiselijk geweld/ kindermishandeling en alcohol- en drugsgebruik zijn in de eerste plaats doelstellingen die zijn gerelateerd aan zorg en gezondheid. Dit neemt niet weg dat het realiseren van deze doelstellingen ook vanuit het perspectief van jeugd en veiligheid van groot belang is. Het gaat erom situaties die onwenselijk zijn én nu of op latere leeftijd tot jeugdcriminaliteit kunnen leiden zoveel als mogelijk te voorkomen. De aanpak van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren is onderdeel van het beleid op het gebied van gezondheidszorg (behalve waar het gaat om uitgaan en uitgaansgeweld⁶). De afdeling VHR levert echter wel input voor de beide thema's en dit is de reden dat de thema's zijn opgenomen in dit actieprogramma. Aangezien de afdeling VHR niet als 'eigenaar' van de doelstellingen kan worden gezien, zijn deze niet nader uitgewerkt in doelstellingen.

- minder huiselijk geweld/ kindermishandeling
- alcohol- en drugsgebruik onder jongeren

Beschrijving inspanningen

Integrale aanpak huiselijk geweld	
Beschrijving	Er is een regionale integrale aanpak van dit thema in samenwerking met welzijn en zorg, GGD en regionale hulpverleningsinstanties. Haarlem is centrumgemeente voor de aanpak. Bij huiselijk geweld voor kinderen gaat het om de kinderen als slachtoffer van geweld (kindermishandeling) en kinderen als getuige van geweld (tussen ouders/partners). Concreet heeft de afdeling Veiligheid geen verantwoordelijkheid in de aanpak van kindermishandeling; dit ligt bij het Algemeen Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Half 2008 wordt (waarschijnlijk) de

⁶ Zie hiervoor het actieprogramma Veilige Binnenstad.

	wet Huisverbod van kracht, die de burgemeester bevoegdheden verstrekt om een huisverbod voor daders van huiselijk geweld op te leggen. Deze kan ook bij kindermishandeling worden ingezet.
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem, afdeling WWGZ
Betrokken partners	Gemeente Haarlem (afdeling VHR) Politie Hulpverleningsinstellingen OM Reclassering Jeugdzorg JGZ Andere regiogemeenten
Werkafspraken	De gemeente heeft de regie voor de regionale aanpak voor huiselijk geweld gedelegeerd aan het advies- en steunpunt huiselijk geweld (ASHG). De integrale aanpak wordt vormgegeven in een convenant met afspraken over de taken en verantwoordelijkheden, activiteiten en informatie-uitwisseling tussen de betrokken partijen.
Looptijd	2008 – 2009
Budget	Budget afdeling WWGZ

Projecten en advies alcohol- en drugsgebruik	
Beschrijving	<p>- Met de aanpak 'Drugsvrij schoolplein' wordt gebruik en dealen van drugs in de (directe) omgeving van scholen en jongerencentra snel en effectief aangepakt. De aanpak bestaat uit preventieve en repressieve maatregelen. Van het aanscherpen van de schoolregels en voorlichting over drugs en drugsgebruik tot schoolbezoek van wijkagenten en gerichte handhaving van het blowverbod in de omgeving van scholen. De afspraken hierover zijn opgenomen in het VIOS-convenant⁷.</p> <p>- Overlast door alcohol (en/of drugs) gebruik van jongeren in de openbare ruimte wordt in diverse werkgroepen van de wijkaanpak aangepakt. Daar worden voor acute problemen snelle oplossingen gezocht en voor meer structurele overlastsituaties worden integrale aanpakken ontwikkeld.</p> <p>- Als onderdeel van het gezondheidsbeleid onderneemt de GGD in samenwerking met aanbieders van verslavingszorg diverse (voorlichtings)activiteiten voor jongeren over de gevaren van drugs- en alcoholgebruik.</p>
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem, afdeling VHR
Betrokken partners	Gemeente Haarlem (afdeling JOS en WWGZ) Politie Kennemerland OM GGD Verslavingszorg (preventief en repressief) HALT Scholen

⁷ Dat zijn de afspraken die gemaakt zijn in het kader van 'Veiligheid In en Om School' (VIOS).

Werkafspraken	- Drugsvrijschoolplein: in 2007/ 2008 levert Brijder Verslavingszorg extra inzet, zijn er extra activiteiten rond jongerencentrum Flintys en worden twee filmprojecten ontwikkeld. Na afronding van de pilot (in 2008) moet dit deel uit gaan maken van het reguliere veiligheidsbeleid van de scholen (in VIOS). - Alcoholoverlast in de wijken: de trekkers van de werkgroepen uit de wijkconvenanten zorgen voor bundeling van expertise en inzet van de juiste gemeentelijke en niet-gemeentelijke partijen.
Looptijd	2008 – 2009
Budget	2008 € 50.000 (beschikbaar via een motie in begrotingsbehandeling 2007) 2009 nader te bepalen

3.4. Uitwerking 'minder overlast door jongeren/ jeugdcriminaliteit'

Zoals gezegd, is de tweede pijler van het actieprogramma gericht op het tegengaan van feitelijk overlastgevend en crimineel gedrag. De hoofddoelstellingen zijn vertaald in de onderstaande doelen en inspanningen.

Minder overlast en minder jeugdcriminaliteit:

- Terugdringen hinderlijke jeugdgroepen tot 24 in 2009
- Terugdringen overlastgevende jeugdgroepen tot 0 in 2009
- Handhaven aantal criminele jeugdgroepen in 2009
- Terugbrengen van aantal jeugdige veel en meer plegers tot 11 in 2009'
- Verminderen aantal minderjarige verdachten van 10% in 2009

Indicatoren, nulsituaties en streefsituaties

In de onderstaande tabel staan de indicatoren weergegeven die zijn gebruikt voor het formuleren van de doelen. Ook is aangegeven wat de nulsituatie en de streefsituatie (2009) zijn. Deze indicatoren zijn onderdeel van het dashboard voor het actieprogramma Jeugd & veiligheid (zie het volgende hoofdstuk).

Tabel 6. Indicatoren bij doelstellingen minder jeugdoverlast/ jeugdcriminaliteit

Indicator	Nulsituatie	Streefsituatie
Aantal hinderlijke groepen	30 (2006)	24
Aantal criminele groepen	0 (2006)	0
Stabilisering aantal overlastgevende groepen	2 (2006)	=<2
Aantal jeugdige meerplegers	22 (2006)	11
Aantal minderjarige verdachten van 12 t/m 17 jaar per 1000 inwoners uit dezelfde leeftijdsgroep ⁸	27 (2004)	24
Aantal jeugdige veelplegers	10 (2006)	6

⁸ Deze prestatieafspraken komt voort uit de afspraken die de Gemeente Haarlem in het kader van het OPH met het Rijk zijn gemaakt. Zij staan echter haaks op de afspraken die de politie/ OM in het kader van de prestatieafspraken met het Rijk heeft gemaakt. Die afspraak is namelijk een stabilisering van het aantal minderjarige OM verdachten.

Afgeronde trajecten jeugdige meer- en veelplegers	0 (2006)	15
---	----------	----

Beschrijving inspanningen

Afdeling VHR

Aanpak hinderlijke en overlastgevend^e jeugdgroepen	
Beschrijving	In het JGO wordt in nauwe samenwerking met BJZ, politie en de SDO's onder regie van de gemeente toegewerkt naar een praktische, systematische en integrale aanpak van hinderlijke en overlastgevend ^e jeugdgroepen. Dit gebeurt door een combinatie van groepsaanpak, persoonsgerichte aanpak en domeinaanpak (fysiek). Uitgangspunt is de informatie die de politie aanlevert aan de hand van de inventarisatie van jeugdgroepen van de politie (shortlist methodiek). Deze wordt 2x per jaar geactualiseerd. Deze informatie wordt gecombineerd met beschikbare informatie over overlastmeldingen die bij de gemeente en BJZ binnenkomen. Er worden prioriteiten gesteld en op basis van een analyse van de achtergronden worden afspraken gemaakt over wie wat gaat doen. Deze afspraken worden door de gemeente gemonitord. Indien nodig wordt er ook een werkgroep gevormd van alle betrokken partijen rondom een jeugdgroep om gezamenlijk te komen tot een gerichte aanpak.
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem (VHR)
Betrokken partners	Politie (o.a. mentorspecialisten Jeugd) Bureau Jeugdzorg (overlastinterventiemedewerkers) Stadsdeelorganisaties (Jongerenwerkers)
Werkafspraken	Concrete afspraken worden primair gemaakt in het Jeugdgroepenoverleg en in de daarvan afgeleide werkgroepen. Afspraken die betrekking hebben op toezicht en handhaving of individuele trajecten worden ingebracht in de betreffende werkgroep waarna voor uitvoering wordt gezorgd. De bijdrage van de politie is concreet omschreven in ' <i>Jeugd in beeld; een doelgroep gerichte aanpak</i> ' (2007).
Looptijd	2008 – 2009
Budget	2008 € 385.000 (verzamel budget voor overlast jeugd(groepen)) (BDU) 2009 € 320.000 (verzamel budget voor overlast jeugd(groepen)) (BDU)

Jongerenparticipatie	
Beschrijving	Het gaat hier om verschillende projecten die jongeren de mogelijkheid geven een positieve bijdrage te leveren aan de veiligheid en leefbaarheid in de eigen leefomgeving. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het verwijderen van graffiti en dergelijke. Er is een flexibel budget beschikbaar. Subsidieaanvragen worden beoordeeld op basis van de bijdrage die wordt geleverd aan het realiseren van de

	gestelde OPH doelen zoals verminderen van overlast door jongeren. Verder wordt aangesloten op de participatie-activiteiten uit het bredere beleid 'Kiezen voor Jeugd'. Met name het Digi-panel ⁹ daaruit zal ook gebruikt worden om veiligheidsvragen aan jongeren voor te leggen en om met ideeën van jongeren de veiligheid te verbeteren.
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem (VHR)
Betrokken partners	Jongeren Politie Bureau Jeugdzorg Stadsdeelorganisaties Gemeente Haarlem (WWGZ)
Werkafspraken	In of naar aanleiding van het Jeugdgroepenoverleg komen ideeën voor projecten naar voren waarin jongeren een belangrijke rol spelen in de aanpak/vermindering van de overlast. Afdeling Veiligheid toetst of de projectaanvragen voldoen aan de voorwaarden en of er subsidie verleend wordt voor het project. Er wordt gestreefd naar minimaal twee budgetverstrekkingen per jaar. Wanneer het animo beperkt is, moeten er inspanningen worden ondernomen om de beschikbaarheid van het budget breed bekend te maken.
Looptijd	2008 – 2009
Budget	2008 € 385.000 (verzamel budget voor overlast jeugd(groepen)) (BDU) 2009 € 320.000 (verzamel budget voor overlast jeugd(groepen)) (BDU)

Inzet jongerenteams	
Beschrijving	In verschillende gemeenten (o.a. Utrecht) worden jongeren ingezet om toezicht te houden in winkelcentra in zogenaamde jongerenteams. Dit draagt niet alleen positief bij aan participatie van jongeren in het veiligheidsbeleid, maar ook aan een grotere sociale controle door jongeren onder elkaar. In Schalkwijk wordt in nauwe samenwerking met politie, welzijnswerk en Bureau Jeugdzorg gestart met een pilot van een jaar.
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem (VHR)
Betrokken partners	Politie
Werkafspraken	Inzet van deze jongerenteams vindt plaats onder operationele regie van de politie. Een coördinator van de politie werkt voor de dagelijkse uitvoering samen met een vaste jongerenwerker. Bureau Jeugdzorg zorgt ter begeleiding voor beperkte individuele hulpverlening aan de deelnemende jongeren.
Looptijd	zomer 2008 - zomer 2009
Budget	2008 uit € 385.000 (verzamel budget voor overlast jeugd(groepen)) BDU

⁹ Digipanel: daarmee krijgen jongeren regelmatig (maandelijks) enkele korte vragen vanuit de gemeente voorgelegd waar ze op kunnen reageren. Via scholen worden deelnemers geworven voor deze panels.

Aanpak jeugdige meer- en veelplegers	
Beschrijving	Medio 2006 heeft de politie Kennemerland het implementatieplan jeugdige meer- en veelplegers (JMVP) vastgesteld. In dit plan wordt de aanpak van jeugdige meer- en veelplegers uitgewerkt, evenals aspecten van (na)zorg. De wijze van afdoen is gericht op dagvaarden, waarbij individueel de strafmaat wordt bepaald en een passende vervolgaanpak wordt ontwikkeld. Benadrukt moet worden dat de aanpak door de politie verschilt van die van de volwassen veelplegers. Er worden geen extra inspanningen verricht om de jeugdige veelplegers aan te houden.
Projectleider/ eigenaar	OM Gemeente Haarlem (VHR)
Betrokken partners	Gemeente Haarlem (leerplicht, sociale zaken en WWGZ) Politie OM Raad voor de Kinderbescherming Bureau Jeugdzorg Jeugd OOGZ Jeugdreclassering
Werkafspraken	<ul style="list-style-type: none"> - in het Justitieel Casus Overleg (JCO) worden afspraken gemaakt over de strafrechtelijke aanpak van de JMVP - in de werkgroep individuele trajecten worden afspraken gemaakt over de aansluiting op de zorgketen. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar het commerciële aanbod (zie ook Veilige binnenstad) - conform de afspraken die met het Rijk zijn gemaakt krijgen in 2009 17 jeugdige veelplegers een nazorg- en/of resocialisatietraject aangeboden (dit kunnen ook meerplegers zijn) - conform de afspraken die met het Rijk zijn gemaakt ronden in 2009 15 jeugdige veelplegers een nazorg- en/of resocialisatietraject af (dit kunnen ook meerplegers zijn)
Looptijd	2008 – 2009
Budget	Inzet capaciteit VHR

Ontwikkelen aanpak betrokkenheid ouders	
Beschrijving	De veiligheidspartners zijn gezamenlijk van mening dat de betrokkenheid van ouders bij het gedrag van hun kinderen essentieel om zowel normafwijkend gedrag te voorkomen als te bestrijden. In den lande zijn pilotprojecten bekend met een effectieve aanpak. Deze sluiten aan op het wijkgericht werken. Bekeken wordt of deze in de regio Haarlem toegepast (kunnen) worden en of we daarbij aan kunnen sluiten. Tevens wordt gebruik gemaakt van kennis en expertise aanwezig bij betrokken organisaties aanwezig (zo is een aantal medewerkers van Bureau Halt opgeleid om ouders te betrekken bij de interventies). Na ontwikkeling van de aanpak, vindt in projectverband implementatie plaats.
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem (VHR)
Betrokken partners	Bureau Halt Gemeente Haarlem (WWGZ) Provincie Noord Holland

	Politie JGZ 4-19 jarigen Ouders Scholen
Werkafspraken	Begin 2008 met partners om tafel, start pilot in 2008.
Looptijd	2008-2009
Budget	2008 € 48.500,-- BDU (verzamelbudget) 2009 € 48.500,-- BDU (verzamelbudget)

Afdeling JOS

Leer- en werktrajecten-risicojeugd	
Beschrijving	Alle jongeren die voortijdig de school verlaten moeten in een leer/werktraject worden geplaatst, zodat zij in staat zijn een startkwalificatie te behalen (bij een gecertificeerde instelling). Een (groot) deel van de voortijdige schoolverlaters behoort tot de groep risicojeugd. Het project is gericht op het snel(ler) plaatsen van individuen die tot de risicojeugd kunnen worden gerekend. Het gaat hierbij om de jeugdige meer- en veelplegers, maar ook om de jongeren die dreigen af te glijden naar deze 'status'. De inzet van leer- en werktrajecten voor risicojeugd is een opbouwende manier om veiligheidsrisico's te beperken (preventie) en bestrijden (curatie).
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem (JOS) Regionaal Meld- en Coördinatie centrum (RMC)/ afd. leerplicht
Betrokken partners	Scholen (VO en MBO) Bureau Jeugdzorg Gemeente Haarlem (VHR)
Werkafspraken	Concrete afspraken worden gemaakt in de werkgroep <i>individuele trajecten</i> . Basisafpraak is dat de afdeling veiligheid, vergunningen en handhaving verantwoordelijk is voor het identificeren van de risicojeugd (individueel niveau), zodat vergelijking met de cijfers van het Regionaal Meldcentrum (RMC) mogelijk is. In het kader van de trajecten wordt nadrukkelijk gekeken naar het commerciële aanbod (zie ook het actieprogramma Veilige binnenstad). Punt van aandacht is dat huidige aanbod voortdurend 'vol' is.
Looptijd	2007 – 2009
Budget	Binnen budget afdeling WWGZ

Ontwikkelen aanpak vroegsignalering	
Beschrijving	Het project vroegsignalering beoogt een systematische aanpak te ontwikkelen gericht op 1) het vroegtijdig signaleren van afwijkend gedrag bij kinderen/ jongeren, en 2) het wanneer nodig interveniëren in specifieke situaties. Kernelementen van de te ontwikkelen aanpak zijn: <ul style="list-style-type: none"> - indicatoren vroegsignalering (hierbij aansluiting bij de prestatieafspraken die met de politie zijn gemaakt) - signaleringssysteem/ systematiek, waarvan partners gezamenlijk gebruik maken (hebben en delen van informatie) - interventiemogelijkheden gericht op het stoppen van het gedrag en bieden van ondersteuning.

	Nadat een aanpak is ontwikkeld, moet zo snel mogelijk worden overgegaan tot implementatie. Hierbij kan mogelijk worden aangesloten bij de zorgstructuur om school (zie de volgende inspanning)
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem JOS
Betrokken partners	Politie Bureau Jeugdzorg JGZ 4-19 jarigen Stadsdeelorganisaties (jongerenwerk) Bureau Halt Consultatiebureaus Peuterwerk Basisscholen Voortgezet onderwijs Gemeente Haarlem (VHR)
Werkafspraken	Uitwerking integrale nota ' Kiezen voor Jeugd ' in platform 0 – 12 jaar en platform 12 – 24 jaar
Looptijd	2007 – 2009
Budget	Binnen budget afdeling JOS

Zorgstructuur om scholen

Beschrijving	<p>Scholen hebben een essentiële functie bij het vroegtijdig signaleren van problemen bij kinderen en het daardoor voorkomen van criminaliteit (op latere leeftijd). Deze signaalfunctie heeft enerzijds betrekking op onderwijsgerelateerde problemen. Het aanpakken en oplossen van deze problemen vindt plaats binnen het Samenwerkingsverband Zuid Kennemerland (SWV). Ten aanzien van de niet-onderwijsgerelateerde problemen is ook een zorgstructuur nodig (zorgstructuur om scholen). Met ingang van schooljaar 2007-2008 stopt de financiering van de mobiele teams in Haarlem, die zich concentreerden op de niet-onderwijs-gerelateerde problemen. De noodzaak om de zorgstructuur om scholen te continueren wordt breed gevoeld. Daarom is een aangepaste aanpak ontwikkeld, die is gebaseerd op de volgende twee pijlers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>rechtstreeks contact tussen scholen en instellingen</i>: hierbij wordt ervan uitgegaan dat scholen op basis van signalering zelf in staat zijn de gewenste oplossingrichting in te schatten en contact te leggen met de jeugdhulpverlening en Bureau Jeugdzorg en regie te voeren op de uitvoering - <i>mobiel ZorgAdviesTeam (ZAT)</i>: in een aantal gevallen zal het vanuit de signalering niet duidelijk zijn bij welke instelling voor jeugdhulpverlening aangeklopt moet worden (zoals in geval van complexe, gecombineerde problematiek). Het mobiele ZAT heeft de functie van consultatie, interventie, snelle doorverwijzing en nazorg. Het karakter van het mobiele ZAT is multidisciplinair. Juist doordat verschillende disciplines aan tafel zitten, zijn de lijnen kort en kan er snel tot adequate actie worden overgegaan. Het mobiele ZAT werkt niet meer op vaste tijden schoolgebonden zoals
--------------	--

Zorgstructuur om scholen	
	bij de huidige mobiele teams, maar is vraaggestuurd vanuit de scholen benaderbaar.
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem (JOS)
Betrokken partners	Kontext (lid kernteam) Bureau Jeugdzorg (lid kernteam) Jeugdgezondheidszorg (lid kernteam) Leerplicht JeugdRiagg Politie Thuiszorg WSNS SWV (toeleiding) Gemeente Haarlem (VHR)
Werkafspraken	Voor werkafspraken wordt verwezen naar de notitie 'mobiel ZorgAdviesTeam' van juli 2007.
Looptijd	2007 – 2009
Budget	Het mobiel ZAT wordt gefinancierd door verschillende partijen. Zie hiervoor de notitie 'mobiel ZorgAdviesTeam'. Aanvullende afspraken over de financiering worden nog gemaakt.

Verbeteren aanbod jeugdvoorzieningen	
Beschrijving	Jeugdvoorzieningen zijn essentieel in het kader van de tijdsbesteding door jongeren. Door jeugdjonken, jeugdcentra en jongerenwerk wordt de overlast teruggedrongen en kan het gedrag van jongeren op een positieve manier worden beïnvloed. Hierbij is het van belang dat er ook begeleiding is, zodat er ook daadwerkelijk contact met jongeren kan worden gelegd.
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem (WWGZ)
Betrokken partners	MO/SDO's Politie Bureau jeugdzorg Gemeente Haarlem (VHR)
Werkafspraken	De afdeling WWGZ is verantwoordelijk voor de kwaliteit en kwantiteit van sociaal-culturele jeugdvoorzieningen. De programmagroep 'Kiezen voor Jeugd' is verantwoordelijk voor het realiseren van een passend aanbod. Bij acute onveilige- en overlastsituaties levert de afdeling Veiligheid incidenteel aanvullende inspanning om problemen snel op te kunnen lossen. De structurele aansturing en bekostiging dient daarna weer overgedragen te worden aan WWGZ.
Looptijd	2007-2008
Budget	Regulier budget van WWGZ, incidenteel budget van VHR 2008: € 80.000. Goede afspraken en verdeling voor prestatieplannen 2008 en verder met SDO's.

Externe partners

Aanpak criminele jeugdgroepen	
Beschrijving	De aanpak van criminele jeugdgroepen is, sterker dan bij de hinderlijke

	en overlastgevende jeugdgroepen, repressief van aard aangezien deze groepen zich meer dan de hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen schuldig maken aan delicten. Binnen de groepsgerichte aanpak is veel aandacht voor individuen, aangezien het aanpakken van de leiders het meest effectief is.
Projectleider/ eigenaar	Politie Kennemerland (voor wat betreft repressieve aanpak)
Betrokken partners	Gemeente Haarlem (VHR) Bureau Jeugdzorg (overlastinterventiemedewerkers) Stadsdeelorganisaties (jongerenwerk)
Werkafspraken	De politie heeft de regie bij de aanpak van criminele groepen. Indien medewerking van de partners gewenst is zal de politie daarom verzoeken. Voor zover individuele trajecten onderdeel zijn van de aanpak, wordt afstemming gezocht binnen het daarvoor bestaande Jeugd Casusoverleg. De bijdrage van de politie is concreet omschreven in 'Jeugd in beeld; een doelgroep gerichte aanpak' (2007).
Looptijd	2007 – 2009
Budget	De aanpak van de criminele jeugdgroepen vindt plaats onder regie van de politie.

Voorlichting norm- en grensoverschrijdend gedrag aan jongeren

Beschrijving	Voorlichting over norm- en grensoverschrijdend gedrag is een belangrijk preventief instrument in het kader van jeugd & veiligheid. Onder deze inspanning vinden verschillende initiatieven op het gebied van voorlichting plaats (basisscholen en VO-scholen). Het doel is kinderen/ jongeren te informeren over ongewenst gedrag, zodat dit kan worden voorkomen. Daarnaast geeft de politie (op aanvraag) voorlichting over het politiewerk.
Projectleider/ eigenaar	Momenteel coördineert Halt alleen de Halt voorlichting en de vuurwerkvoorlichting van de Brandweer. Het voorstel is om Halt alle voorlichting veiligheid aan jeugd te laten coördineren.
Betrokken partners	Gemeente Haarlem (VHR) Politie JGZ 4-19 jarigen St. Kennemering van Schoolleiders WSNS SWV Zuid-Kennemerland (primair onderwijs)
Werkafspraken	In 2007 wordt gestart met een geïntegreerd aanbod van voorlichtingsactiviteiten (onder regie van de afdeling VHR).
Looptijd	2007 – 2009
Budget	2007 € 48.500,-- BDU (verzamelbudget) 2008 € 48.500,-- BDU (verzamelbudget) 2009 € 48.500,-- BDU (verzamelbudget)

Nieuwe kansen

Beschrijving	Reduceren van overlast van met name allochtone jongeren (16 tot 24 jaar) met verslavingsproblematiek door het bieden van langdurige en intensieve begeleiding. Daarnaast worden knelpunten gesignaleerd, zowel in de toeleiding naar hulpverlening als binnen de hulpverlening.
--------------	---

Projectleider/ eigenaar	Bureau Jeugdzorg
Betrokken partners	Gemeente Haarlem (VHR) Brijderstichting Verslavingszorg Riagg (jeugd) Jeugd OOGZ
Werkafspraken	In de Jeugd OOGZ worden afspraken gemaakt over de plaatsing in hulpverleningstrajecten en worden knelpunten, met name in de aansluiting naar de reguliere instellingen, opgelost.
Looptijd	2007 – 2009
Budget	2007 € 94.967,-- (BDU) 2008 € 385.000 (verzamel budget voor overlast jeugd(groepen)) (BDU) 2009 € 320.000 (verzamel budget voor overlast jeugd(groepen)) (BDU)

Veilig in en om school (VIOS)	
Beschrijving	Het project VIOS beoogt de ontwikkeling van een structurele en samenhangende aanpak van veiligheidsproblemen in en om scholen. Instanties rond schoolveiligheid werken in het kader van VIOS nauw samen. Personeel en leerlingen krijgen specifieke trainingen. De kern van het project is de inschakeling van leerlingen bij het signaleren en oplossen van problemen rond schoolveiligheid. De school houdt een gestructureerde incidentenregistratie bij en ontwikkelt daar beleid op. Alle scholen hebben inmiddels veiligheidscoördinatoren aangesteld.
Projectleider/ eigenaar	Stuurgroep VIOS namens St. Kennemerkring van Schoolleiders
Betrokken partners	Gemeente Haarlem (VHR) Politie ¹⁰ Bureau Halt
Werkafspraken	<ul style="list-style-type: none"> - in de stuurgroep VIOS vindt afstemming plaats - het is van belang dat in de periode 2007-2009 aandacht wordt besteed aan de evaluatie en monitoring en een goede aansluiting op de zorgstructuur wordt gerealiseerd - met VIOS moeten de afspraken op het gebied van schoolveiligheid worden nagekomen, die in het kader het GSB zijn gemaakt (zie hiervoor het OPH 2005-2010)
Looptijd	2007 – 2009
Budget	2007 € 85.000,-- BDU 2008 € 85.000,-- BDU 2009 € 85.000,-- BDU

3.5. Uitwerking 'meer inzicht in de problematiek rondom jeugd & identiteit'

In het eerste hoofdstuk is aangegeven dat het inzicht in de veiligheidssituatie in Haarlem nog niet volledig is. Over bepaalde thema's is weinig bekend. Het thema jeugd & identiteit, dat

¹⁰ De politie maakt ten behoeve van haar bijdrage in het kader van VIOS gebruik van het landelijk ontwikkeld model 'politie en schoolveiligheid'.

ook is benoemd in het kader van de agenda Dialoog en Binding in Haarlem¹¹, is hier een goed voorbeeld van. Onder dit thema vallen de volgende veiligheidsproblemen:

- *polarisatie*: de verscherping van tegenstellingen tussen groepen in de samenleving die resulteert of kan resulteren in (een toename van) spanningen tussen deze groepen en in risico's voor de sociale veiligheid en veiligheidsbeleving¹²
- *radicalisering*: het (actief) nastreven en/of ondersteunen van diep ingrijpende veranderingen in de samenleving, die een gevaar kunnen opleveren voor (het voortbestaan van) de democratische rechtsorde (doel), eventueel met het hanteren van ondemocratische methodes (middel), die afbreuk kunnen doen aan het functioneren van de democratische rechtsorde (effect).¹³

Volgens de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD) is de frustratie over de Nederlandse 'multiculturele' samenleving bij zowel autochtone als allochtone zijde een breed sociaal-maatschappelijk probleem. De sfeer waarin interetnische spanningen worden uitgelokt zijn een bedreiging voor de cohesie in de samenleving. Polarisatie kan zich op verschillende manieren uiten: afstand tussen groepen, segregatie, negatieve beeldvorming en een negatieve houding over en weer, pesten, discriminatie, vandalisme, intimidatie, racisme, en geweld. Radicalisering hangt samen met polarisatie, maar moet hier wel van worden onderscheiden. Radicalisering verwijst namelijk naar een ideologische en doelgerichte dimensie, die bij polarisatie niet (per definitie) aanwezig is. Radicalisering is hiermee veel meer dan polarisatie (ook) een bedreiging voor de democratische rechtsorde.

De Stedelijke Adviesraad Multiculturele Stad Haarlem (SAMS) heeft in 2005 onderzoek gedaan naar de maatschappelijke participatie en sociale cohesie in Haarlem.¹⁴ In het onderzoeksrapport wordt geconstateerd dat de situatie in Haarlem, ten aanzien van polarisatie, relatief gemoedelijk is: er hebben zich kleine incidenten voorgedaan, maar deze hebben zich niet ontwikkeld tot interetnische spanningen. Dit wil echter niet zeggen, zo geeft SAMS aan, dat er in de toekomst geen incidenten kunnen plaatsvinden of dat er geen etnische spanningen zijn of kunnen ontstaan. De SAMS heeft een breed onderzoek uitgevoerd waarin uiteenlopende aspecten van de multiculturele samenleving een plek hebben gekregen.

Meer inzicht in (eventuele) problematiek rondom het thema jeugd & identiteit

- Investeren in gesprekken jeugd en identiteit
- Opnemen jeugd en identiteit in bestaande structuur.

Investeren in gesprekken mbt jeugd & identiteit	
Beschrijving	Er worden gesprekken georganiseerd naar aanleiding van concrete voorvallen die de dreiging van radicalisering van jongeren en de polarisatie vergroten. Relevante partijen zijn buurthuizen, scholen, migrantenorganisaties en moskeën. Deze ad hoc georganiseerde

¹¹ *Agenda Dialoog en Binding in Haarlem*, 2005

¹² COT, *Handvatten voor gemeenten bij aanpak polarisatie en radicalisering*, Den Haag, 2006.

¹³ Dit is de definitie die door de AIVD wordt gebruikt.

¹⁴ Zie hiervoor SAMS, *Onderzoeksrapport Dialoog en Binding in Haarlem*, 2006; SAMS, *Dialoog en Binding in Haarlem; een advies aan het gemeentebestuur*, 2006

	gesprekken vormen een aanvulling op de reguliere contacten van de gemeente die met diverse partijen worden georganiseerd om radicalisering en polarisatie te voorkomen en bestrijden.
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem (VHR)
Betrokken partners	Politie Kennemerland, district Haarlem Scholen Migrantenorganisaties en moskeën
Werkafspraken	Hiervoor zijn geen specifieke werkafspraken nodig.
Looptijd	2008-2009
Budget	Inzet capaciteit afdeling VHR

Opnemen thema jeugd & identiteit in bestaande structuur	
Beschrijving	Vroegsignalering heeft niet alleen betrekking op criminaliteit (zie de vorige subparagraaf), maar ook op radicalisering onder de jeugd. Om ervoor te zorgen dat radicalisering, mocht het zich voordoen, vroegtijdig wordt gesignaleerd (en interventies nog goed mogelijk zijn), is het noodzakelijk hier in de bestaande structuren aandacht aan te besteden. Het gaat dan om de netwerken rondom school en jongerenwerk, maar ook om de relaties met bijvoorbeeld moskeën.
Projectleider/ eigenaar	Gemeente Haarlem (VHR)
Betrokken partners	Politie Kennemerland, district Haarlem Scholen Bureau Jeugdzorg JGZ 4-19 jarigen Jeugdmaatschappelijkwerk
Werkafspraken	Ten aanzien van de te maken werkafspraken c.q. de te volgen aanpak zijn er twee aspecten van belang: <ul style="list-style-type: none"> - partners moeten worden benoemd en benaderd - het kennisniveau van de betrokken partners moet worden geïnventariseerd en wanneer nodig op peil worden gebracht.
Looptijd	2008-2009
Budget	Inzet capaciteit afdeling VHR

3.6. Monitoring: dashboard actieprogramma Jeugd & veiligheid

Bij het behandelen van de doelen zijn de indicatoren, nul- en streefsituaties behandeld. In deze paragraaf worden de indicatoren bijeengebracht in het dashboard dat voor het besturen van het actieprogramma kan worden gebruikt. De programmagroep jeugd & veiligheid, onder voorzitterschap van de programmamanager, is primair verantwoordelijk voor het monitoren van de doelstellingen, het rapporteren over de voortgang en het wanneer nodig bijstellen van de doelstellingen.

Tabel 7. Dashboard actieprogramma Jeugd & veiligheid

Indicator	Bron en meetjaar	Beschikbaarheid
Aantal minderjarige verdachten van 12 t/m 17 jaar per 1000 inwoners uit dezelfde	OM	Jaarlijks

leeftijdsgroep		
Aantal hinderlijke groepen	Politie	2 x p/jaar
Aantal overlastgevende groepen	Politie	2 x p/jaar
Aantal jeugdige meerplegers	Politie	2 x p/jaar
Aantal jeugdige veelplegers	Politie	2 x p/jaar
Aantal jeugdige meer- en veelplegers dat een traject afrondt	Gemeente Haarlem (VHR)	Jaarlijks

Het bovenstaande dashboard wordt geïntegreerd in de voortgangsrapportage van het actieprogramma jeugd & veiligheid.

3.7 Financiën actieprogramma Jeugd & veiligheid

Bij de beschrijving van de inspanningen is het benodigd budget voor de uitvoering van de inspanning (activiteit of project) aangegeven. In de tabel hieronder wordt op basis hiervan in beeld gebracht wat de financiële consequenties zijn van het actieprogramma Jeugd & veiligheid. Met betrekking tot financiën worden eerst de inspanningen weergegeven die worden gefinancierd door de afdeling VHR, vervolgens die worden gefinancierd door andere afdelingen van de gemeente Haarlem en tot slot door externe partners.

Tabel 8. Financiering actieprogramma Jeugd & veiligheid

Inspanning	Benodigd budget 2008	Benodigd budget 2009	Financiering door
Aanpak hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen	€ 385.000 (verzamelbudget ¹⁵)	€ 320.000 (verzamelbudget)	Afdeling VHR (BDU)
Jongerenparticipatie	€ 385.000 (verzamelbudget)	€ 320.000 (verzamelbudget)	Afdeling VHR (BDU)
Inzet jongerenteams	€ 385.000 (verzamelbudget)	€ 320.000 (verzamelbudget)	Afdeling VHR (BDU)
Aanpak jeugdige meer- en veelplegers	Inzet personele capaciteit	Inzet personele capaciteit	Afdeling VHR (BDU)
Voorlichting aan jongeren (Halt)	€ 48 500 (verzamel)	€ 48 500 (verzamel)	Afdeling VHR (BDU)
Ontwikkelen aanpak betrokkenheid ouders (Halt)	€ 48 500 (verzamel)	€ 48 500 (verzamel)	Afdeling VHR (BDU)
Nieuwe kansen (Jeugdzorg)	€ 385.000 (verzamelbudget)	€ 320.000 (verzamelbudget)	Afdeling VHR (BDU)

¹⁵ In het uitvoeringsprogramma OPH 2009/2009 is er voor gekozen om voor bepaalde activiteiten (mn op het gebied van jeugd en veiligheid) de middelen in een verzamelbudget op te nemen, zodat ze flexibel inzetbaar zijn.

Veilig In en Om School (VIOS)	€ 85.000,--	€ 85.000,--	Afdeling VHR (BDU, t/m 2009)
Investeren in rondetafeljeugd & Identiteit	Inzet personele capaciteit	Inzet personele capaciteit	Afdeling VHR
Opnieuw thema jeugd & identiteit in bestaande structuur	Inzet personele capaciteit	Inzet personele capaciteit	Afdeling VHR
Integrale aanpak huiselijk geweld			Afdeling WWZ
Projecten en advies alcohol- en drugsgebruik onder jongeren	€ 50.000 restant uit 2007 (in voorziening jaarrekening 2007 opgenomen).		Afdeling VHR
Leer en werktrajecten risicajeugd			Afdeling WWZ
Ontwikkelen aanpak vroegsignalering			Afdeling WWZ
Zorgstructuur om scholen			Combinatie van betrokkenen (zie notitie 'Mobiel ZAT')
Verbeteren aanbod jeugdvoorzieningen			Afdeling WWZ
Aanpak criminele jeugdgroepen (politie)			Politie

4. Communicatie over het actieprogramma's

Eén van de wezenlijke onderdelen van programmamanagement is het communiceren over de voortgang van de resultaten van het actieprogramma. Los van de interne werking van communicatie naar alle betrokkenen binnen het programma, heeft de gemeente Haarlem ook een belangrijke doelstelling voor ogen om actief over het veiligheidsbeleid naar burgers te informeren. Dit is mede gericht om de veiligheidsgevoelens van burgers te beïnvloeden door op een eerlijke en open wijze over de veilige binnenstad en jeugd en veiligheid te communiceren.

Communicatie verdient aandacht binnen het actieprogramma, maar daarbij moet wel bezien worden of er voor het verkondigen van de uiteenlopende kernboodschappen rondom veiligheid ook gebruik gemaakt kan worden van bestaande communicatiekanalen. Het is van belang te communiceren over zowel het *proces* (het hoe: wat gebeurt wanneer, wie zijn daarbij betrokken en wie neemt wanneer de beslissingen?) als de *inhoud* (het wat met

betrekking tot doelen, achtergronden of specifiek op doelgroepen afgestemd) teneinde het draagvlak voor de te verwachten veranderingen te vergroten. Op voorhand moeten deze elementen binnen de strategie vorm krijgen door na te denken hoe de veiligheidsboodschap in Haarlem over jeugd en veiligheid verkondigd kan worden (voor zowel interne als externe werking). Er moet daarbij vanzelfsprekend ook gekeken worden naar de boodschap zelf en de 'timing' van de boodschap.

Bijlage 1: definities

Criminele jeugd	Deze groep bestaat (in ieder geval gedeeltelijk) uit jongeren die behoorlijk op het criminele pad geraken. Ze zijn al vaker met de politie in aanraking gekomen. Kenmerkend voor dergelijke groepen is dat ze meer en meer criminaliteit plegen voor het financiële gewin (ze verdienen er geld mee). De feiten zijn ernstiger, aangezien men niet terugschikt voor het gebruik van geweld.
Hinderlijke jeugdgroep	Dit type groep hangt wat rond in de buurt, is en af en toe luidruchtig aanwezig en trekt zich niet zoveel aan van de omgeving. Soms loopt het wel eens uit de hand en zijn er kleine schermutselingen, maar dat is snel in de kiem gesmoord en vaak ook meer toeval dan gepland. Ze maken zich ook incidenteel schuldig aan kleine vernielingen. Over het algemeen is het een groep die nodig voldoende 'autoriteitsgevoelig is' en kan worden aangesproken op zijn gedrag.
Jeugdige meerpleger	Een jongere in de leeftijd van 12 t/m 17 jaar, die in zijn gehele criminele verleden 3, 4 of 5 antecedenten heeft waarvan tenminste 1 antecedent in het peiljaar.
Jeugdige veelpleger	Een jongere in de leeftijd van 12 t/m 17 jaar, die in zijn gehele criminele verleden 6 of meer antecedenten heeft waarvan tenminste 1 antecedent in het peiljaar.
Overlastgevende jeugd	Dit type groep is nadrukkelijker aanwezig. Ze kunnen zich af en toe provocerend gedragen, vallen omstanders wel eens lastig, vernielen regelmatig allerlei zaken en laten zich veel minder gelegen liggen aan andere mensen. Ze zijn ook minder goed te corrigeren. Ook de lichtere vormen van criminaliteit waaraan ze zich schuldig maken, worden doelbewuster gepleegd. De groep is dan ook meer dan de hinderlijke jeugdgroep bezig met te zorgen dat ze niet worden gepakt.
Veelpleger	Een persoon van 18 jaar of ouder die woont of verblijft in Haarlem en die in het gehele criminele verleden meer dan 10 politieantecedenten heeft opgebouwd, waarvan tenminste 1 in het voorafgaande kalenderjaar.
Zeer actieve veelpleger	Een persoon van 18 jaar of ouder die woont of verblijft in Haarlem en die over een periode van 5 jaren meer dan 10 politieantecedenten heeft opgebouwd, waarvan tenminste 1 in het voorafgaande kalenderjaar.